

jaarverslag 2015 – 2016

www.leerlingzakenmh.nl

Inhoudsopgave	pagina
Inhoudsopgave	1
Inleiding	2
Leerplicht en kwalificatieplicht en RMC	3
Verzuim	3
Thuiszitters en vrijstellingen	4
Schorsing en verwijdering	5
Tabel verzuimzaken	6
Tabel behandelzaken	7
Tabel percentages behandelzaken	8
Tabel verzuimmeldingen naar soort onderwijs	9
Tabel vrijstellingen	10
Tabel thuiszitters	11
Tabel processen-verbaal/Halt-verwijzing	12
Resultaten	13
VSV cijfers	14
Convenant RMC Regio 27	15
Voorlichting/communicatie	16
Bijeenkomsten en netwerken	17
Opleiding	18
Ontwikkelingen	18
Terugblik aanbevelingen jaarverslag 2014-2015	19
Aanbevelingen	19
Slotwoord	19

Inleiding

Voor u ligt het leerplicht jaarverslag van bureau leerlingzaken schooljaar 2015 - 2016. Dit jaarverslag geeft inzicht in de activiteiten met betrekking tot de leerplicht en geeft de cijfers van het schooljaar weer. Ter vergelijking zijn ook gegevens van het schooljaar 2014 - 2015 vermeld. In de tabellen zijn de cijfers per gemeente voor de leerplicht en kwalificatieplicht in één oogopslag te vinden.

Ook dit schooljaar stond de aanpak van spijbelen en verzuim in onze werkzaamheden centraal. De (pro)actieve aanpak van bureau leerlingzaken binnen scholen is voortgezet. Scholen weten bureau leerlingzaken hierdoor goed te vinden. Het totaal aantal behandelingen van leerplicht en kwalificatieplicht is gestegen van 1.936 in het schooljaar 2014 - 2015 naar 2138 in het schooljaar 2015 - 2016. Dit is een stijging welke naast autonome ontwikkelingen ook te verklaren is uit het groter aantal meldingen van relatief verzuim en groei van het aantal bemiddelingen. Ook in het afgelopen schooljaar hebben de ketenpartners de medewerkers van bureau leerlingzaken goed weten te vinden. Bureau leerlingzaken beschikt over gegevens van de jongeren in onze regio van 4-23 jaar. In een sluitende aanpak om jongeren weer terug naar school te begeleiden is de beschikbaarheid van deze informatie essentieel en wordt bureau leerlingzaken gezien als de spreekwoordelijke "spin in het web".

Bureau leerlingzaken werkt volgens de visie:

"Het bevorderen van deelname aan het onderwijs van alle leerplichtige leerlingen, het voorkomen van ontsporingen in de schoolloopbaan en het bevorderen dat elke leerling het onderwijs met een startkwalificatie verlaat. Om dit te realiseren is een goede samenwerking tussen leerplicht en de scholen van cruciaal belang. De leerplichtambtenaar is immers afhankelijk van tijdige verzuimmeldingen door school. Een snelle en adequate reactie op schoolverzuim door leerplicht verkleint de kans op voortijdige schooluitval. Leerplicht staat bij de uitoefening van haar activiteiten een (pro)actieve werkwijze voor en werkt, vanuit haar eigen verantwoordelijkheid, graag als partner met scholen en andere partijen samen".

Leerplicht, kwalificatieplicht en RMC

In de Leerplichtwet wordt gewaarborgd dat alle jongeren in Nederland aan het onderwijs mee kunnen doen. Het doel van de Leerplichtwet is dat jongeren de kennis en vaardigheden krijgen die zij nodig hebben om een zelfstandige plek in de samenleving te verwerven.

Volledige leerplicht geldt voor alle kinderen van 5 tot en met 16 jaar. Direct na de leerplicht begint de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht eindigt als de leerling een startkwalificatie heeft gehaald of 18 jaar is geworden. Mocht een leerling op zijn 18^e verjaardag nog geen startkwalificatie hebben behaald dan wordt hij/zij tot het bereiken van de leeftijd van 23 jaar verder gevolgd door het Regionale Meld- en Coördinatiepunt (zie paragraaf over RMC).

Bureau leerlingzaken voert de leerplicht (5-16 jarigen) uit voor de gemeenten Gouda en Krimpenerwaard.

De kwalificatieplicht (16 en 17 jarigen) wordt uitgevoerd voor de gemeenten: Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas.

Verzuim, thuiszitters, vrijstellingen, schorsing en verwijdering

Schoolverzuim is volgens de Leerplichtwet onder te verdelen in relatief verzuim en absoluut verzuim.

Relatief verzuim

Er is sprake van relatief verzuim wanneer een leerplichtige jongere is ingeschreven bij een onderwijsinstelling maar geen onderwijs volgt, zonder dat daarvoor op grond van de Leerplichtwet vrijstelling is gegeven.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt in luxe verzuim en signaalverzuim.

Van luxe verzuim is sprake wanneer er verzuim is voor extra vakantie buiten de schoolvakanties, zonder dat hiervoor door de directeur van de school vrijstelling is verleend.

Van signaalverzuim is sprake als een jongere structureel te laat komt en/of lessen verzuimt. Dit schoolverzuim heeft vaak te maken met gezinsproblematiek en/of sociaal emotionele problemen van de leerling.

De directeur van de school is verplicht om bij verzuim, van in totaal zestien uren les- of praktijktijd gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken, direct melding te doen bij de leerplichtambtenaar van de gemeente waar de leerling woon- of verblijfplaats heeft. De directeur mag het verzuim ook eerder melden, bijvoorbeeld indien er zorg om een leerling is.

Absoluut verzuim

Er is sprake van absoluut verzuim wanneer de leerplichtige jongere in het gehele schooljaar niet is ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling. Absoluut verzuim kwam in het verslagjaar zes keer voor.

Thuiszitter

Een thuiszitter betreft:

- Leer- en kwalificatieplichtige kinderen en jongeren die niet op een school staan ingeschreven, zonder dat daarvoor op grond van de Leerplichtwet vrijstelling is gegeven (= het hierboven beschreven absoluut verzuim).
- Leer- en kwalificatieplichtige kinderen en jongeren die wel op een school staan ingeschreven, maar langer dan 4 weken ongeoorloofd verzuimen (= relatief verzuim).

Een jongere die een vrijstelling voor de leerplicht heeft ontvangen is dus geen thuiszitter. Leerplichtigen kunnen om verschillende redenen (tijdelijk) worden vrijgesteld van de leerplicht. Ouders moeten bij de leerplichtambtenaar een beroep doen op een vrijstelling.

Er zijn in toenemende mate leer- en kwalificatieplichtige kinderen die langdurig ziek zijn, meer dan 4 weken. Vaak spelen wachtlijsten, bijv. bij de GGZ, een rol in het langdurig ziek zijn. Over deze jongeren is geregeld contact met de betreffende onderwijsinstelling, ouders, betreffend samenwerkingsverband, Jeugdgezondheidszorg en andere betrokken instanties.

Vrijstelling voor de leerplicht:

De leerplichtwet kent de volgende vrijstellingsgronden:

- Art 3a: vervangende leerplicht 14 jaar en ouder.
- Art 3b: vervangende leerplicht laatste schooljaar na twaalf schooljaren of na het schooljaar waarin de leerling 16 jaar is geworden.
- Art.5 onder a: de jongere op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt is om tot een school onderscheidenlijk een instelling te worden toegelaten.
- Art 5 onder b: zij tegen de richting van het onderwijs op alle binnen redelijke afstand van de woning - of, indien zij geen vaste verblijfplaats hebben, op alle binnen Nederland - gelegen scholen onderscheidenlijk instellingen waarop de jongere geplaatst zou kunnen worden, overwegende bedenkingen hebben.
- Art 5 onder c: de jongere als leerling van een inrichting van onderwijs buiten Nederland staat ingeschreven en deze inrichting geregeld bezoekt.
- Art 11 onder g: de jongere door andere gewichtige omstandigheden verhinderd is de school onderscheidenlijk de instelling te bezoeken.
- Art 15: In andere gevallen dan genoemd in artikel 5 kunnen burgemeester en wethouders op grond van bijzondere omstandigheden vrijstelling verlenen van de in artikel 4a opgelegde verplichtingen, indien wordt aangetoond, dat de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet.

Schorsing en verwijdering:

Het bevoegd gezag van een school kan met opgave van redenen een leerling voor een periode van ten hoogste één week schorsen. Het besluit tot schorsing moet schriftelijk aan de betrokkene en diens ouders/verzorgers worden meegedeeld en de school stelt de inspectie in kennis van schorsingen van langer dan één dag.

Beslissing over verwijdering van een leerling

De beslissing over verwijdering van een leerling ligt bij het bevoegd gezag van een school. Voordat een leerling van school wordt verwijderd, moet het bevoegd gezag hoor en wederhoor toepassen. Ook is de school verplicht met de leerplichtambtenaar en de Inspectie van het Onderwijs te overleggen. Bij de beslissing om een leerling van school te verwijderen moet altijd worden vermeld wat de redenen zijn voor de verwijdering.

In onderstaande tabel is per gemeente weergegeven hoe de verzuimmeldingen in het schooljaar 2015-2016 zijn onderverdeeld in signaalverzuim, luxe verzuim en absoluut verzuim.

Totaal verzuimzaken 2015-2016		Relatief verzuim		Totaal relatief verzuim	Absoluut verzuim	Totaal LP+KP 2015-2016	Totaal LP+KP 2014-2015
		signaal	luxe				
Leerplicht / kwalificatieplicht							
Bodegraven-Reeuwijk	KP	169	0	169	0	169	103
Gouda	LP	279	17	296	0	296	298
	KP	362	0	362	3	365	264
Krimpenerwaard	LP	124	21	145	1	146	150
	KP	122	1	123	1	124	119
Waddinxveen	KP	103	0	103	0	103	157
Zuidplas	KP	190	1	191	1	192	158
verhuisd	LP	11	0	11	0	11	9
	KP	5	0	5	0	5	15
Totaal leerplicht		414	38	452	1	453	457
Totaal kwalificatieplicht		951	2	953	5	958	816
Totaal bureau leerlingzaken		1365	40	1405	6	1411	1273

In onderstaande tabel is het totaal aantal behandelmaken weergegeven. Het betreft hier naast de verzuimzaken tevens de bemiddelingen, de vrijstellingen en schorsing/verwijderingen.

Totaal behandelmaken 2015-2016		Relatief verzuim		Absoluut verzuim	Bemiddeling	Vrijstelling	Schorsing/ verwijdering	Behandelmaken 2015-2016	Behandelmaken 2014-2015
		signaal	luxe						
Leerplicht/kwalificatieplicht									
Bodegraven-Reeuwijk	KP	169	0	0	60	4	2	235	151
Gouda	LP	279	17	0	157	21	19	493	480
	KP	362	0	3	96	11	7	479	366
Krimpenerwaard	LP	124	21	1	81	14	8	249	278
	KP	122	1	1	88	17	1	230	218
Waddinxveen	KP	103	0	0	39	6	0	148	180
Zuidplas	KP	190	1	1	62	8	0	262	211
Verhuisd	LP	11	0	0	17	1	0	29	27
	KP	5	0	0	8	0	0	13	25
Totaal leerplicht		414	38	1	255	36	27	771	785
Totaal kwalificatieplicht		951	2	5	353	46	10	1367	1151
Totaal bureau leerlingzaken		1365	40	6	608	82	37	2138	1936

Totaal behandelzaken percentages 2015-2016 Leerplicht/kwalificatieplicht		Totaal		Percentage behandelzaken		Totaal	Percentage verzuimzaken	
		Leerlingen	Behandelzaken	2015 - 2016	2014 - 2015	Verzuimzaken 2015-2016	2015 - 2016	2014-2015
Bodegraven-Reeuwijk	KP	918	235	25,60%	16,54%	169	18,41%	11,28%
Gouda	LP	9.513	493	5,18%	5,02%	296	3,11%	3,12%
	KP	1.727	479	27,74%	21,54%	365	21,13%	15,54%
Krimpenerwaard	LP	7.382	249	3,37%	3,76%	146	1,98%	2,03%
	KP	1.475	230	15,59%	14,93%	124	8,41%	8,15%
Waddinxveen	KP	647	148	22,87%	27,03%	103	15,92%	23,57%
Zuidplas	KP	1.129	262	23,21%	18,94%	192	17,01%	14,18%
verhuisd	LP		29			11		
	KP		13			5		
Totaal leerplicht		16.895	771	4,56%	4,63%	453	2,68%	2,69%
Totaal kwalificatieplicht		5.896	1367	23,19%	19,67%	958	16,25%	13,94%
Totaal bureau leerlingzaken		22.791	2138	9,38%	8,49%	1411	6,19%	5,58%

Verzuim komt gemiddeld relatief weinig voor 2,68% van de leerplichtige leerlingen wordt gemeld bij de leerplichtambtenaar. Voor de kwalificatieplichtige jongeren geldt dat 16,25% wordt gemeld bij de kwalificatieambtenaar.

Als gekeken wordt naar het aantal behandelzaken dan zijn deze percentages hoger namelijk 4,56% voor de leerplichtige leerlingen en 23,19% voor de kwalificatieplichtige jongeren. Dit komt omdat bij behandelzaken naast verzuimzaken ook bemiddelingen en vrijstellingen worden meegeteld.

In onderstaande tabel is het aantal absolute en relatieve verzuimmeldingen onderverdeeld naar het soort onderwijs.

Totaal verzuimzaken naar soort onderwijs 2015 -2016 leerplicht/kwalificatieplicht		Basis Onderwijs	Voortgezet Onderwijs	(Voortgezet) Speciaal Onderwijs	Middelbaar Beroeps- onderwijs	Onbekend	Totaal aantal verzuimmelding en 2015-2016	Totaal aantal verzuimmeldingen 2014-2015
Bodegraven-Reeuwijk	KP	0	14	0	155	0	169	103
Gouda	LP	38	255	3	0	0	296	298
	KP	0	35	5	322	3	365	264
Krimpenerwaard	LP	24	119	2	0	1	146	149
	KP	0	15	0	108	1	124	120
Waddinxveen	LP							
	KP	0	25	0	78	0	103	157
Zuidplas	LP							
	KP	0	26	0	165	1	192	158
Verhuisd	LP	4	6	1	0	0	11	9
	KP	0	2	0	3		5	15
Totaal leerplicht		66	380	6	0	1	453	456
Totaal kwalificatieplicht		0	117	5	831	5	958	817
Totaal leerplicht/kwalificatieplicht		66	497	11	831	6	1411	1273

In onderstaande tabel is het aantal absolute en relatieve vrijstellingen afgegeven in het schooljaar 2015-2016 onderverdeeld naar soort vrijstelling.

Vrijstellingen 2015-2016			art. 3a of b	art. 5 onder a	art. 5 onder b	art. 5 onder c	art. 15	Totaal 2015-2016	Totaal 2014-2015
leerplicht/kwalificatieplicht									
Bodegraven-Reeuwijk	KP	0	0	0	0	0	4	4	13
Gouda	LP	1	8	6	7	0	0	22	18
	KP	0	0	0	0	0	12	12	19
Krimpenerwaard	LP	0	5	5	4	0	0	14	8
	KP	0	0	0	0	0	16	16	21
Waddinxveen	KP	0	0	0	0	0	6	6	5
Zuidplas	KP	0	0	0	0	0	8	8	8
verhuisd	LP	0	0	0	0	0	0	0	0
	KP	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal leerplicht			1	13	11	11	0	36	26
Totaal kwalificatieplicht			0	0	0	0	46	46	66
Totaal bureau leerlingzaken			1	13	11	11	46	82	92

Voor beschrijving van de diverse soorten vrijstellingen zie pagina 4.

Onderstaande tabel is een overzicht van de geregistreerde thuiszitters in het schooljaar 2015-2016

Thuiszitters 2015-2016		(speciaal) basisonderwijs	(voorgezet) speciaal onderwijs	voortgezet onderwijs	middelbaar beroepsonderwijs	Totaal 2015- 2016	Totaal 2014- 2015
leerplicht/kwalificatieplicht							
Bodegraven-Reeuwijk	KP	0	0	0	2	2	0
Gouda	LP	5	7	7	0	19	24
	KP	0	2	6	1	9	
Krimpenerwaard	LP	2	4	6	0	12	6
	KP	0	0	2	0	2	
Waddinxveen	KP	0	0	1	0	1	0
Zuidplas	KP	0	0	2	1	3	0
Totaal leerplicht		7	11	13	0	31	
Totaal kwalificatieplicht		0	2	11	4	17	
Totaal bureau leerlingzaken		7	13	24	4	48	30

Voor de definitie van thuiszitters zie pagina 4.

De categorie thuiszitters vergt veel aandacht van de leerplichtambtenaren. Het gaat in veel gevallen om complexe casussen, die bij meerdere instanties in behandeling waren. Het aantal van 48 leerlingen wil niet zeggen dat deze leerlingen het hele schooljaar thuis hebben gezeten. Meestal werd er binnen enkele maanden een oplossing gevonden. Het totaal aantal thuiszitters is gestegen ten opzichte van het verslagjaar 2014-2015. De stijging komt mede door het jaarlijks aanscherpen van de definitie van thuiszitters en het, met ingang van dit schooljaar, periodiek uitwisselen van gegevens over thuiszitters met de samenwerkingsverbanden Primair en Voortgezet Onderwijs. Door een (Pro)actieve aanpak van school en leerplicht wordt ingezet op een adequaat traject, zodat thuis zitten voorkomen wordt.

In onderstaande tabel is het aantal processen-verbaal onverdeeld naar soort.

Processen-verbaal 2015-2016 Leerplicht/kwalificatieplicht		Relatief verzuim		Halt verwijzing	Totaal 2015-2016	Totaal 2014-2015
		signaal	luxe			
Bodegraven-Reeuwijk	KP	1	0	0	1	1
Gouda	LP	8	9	12	29	42
	KP	14	0	3	17	11
Krimpenerwaard	LP	3	14	6	23	27
	KP	1	1	0	2	4
Waddinxveen	KP	1	0	5	6	5
Zuidplas	KP	5	0	5	10	7
Verhuisd	LP					
	KP					
Totaal leerplicht		11	23	18	52	69
Totaal kwalificatieplicht		22	1	13	36	28
Totaal bureau leerlingzaken		33	24	31	88	97

Resultaten leerplicht 5 t/m 17 jaar.

Relatief schoolverzuim is gedurende het schooljaar 1.411 keer gemeld (1.365 signaalverzuim, 6 absoluut verzuim en 40 luxeverzuim). Al deze meldingen zijn conform het "Meldprotocol Leerplicht en RMC" in behandeling genomen. Het aantal verzuimzaken is gestegen: van 1.273 in 2014-2015 naar 1.411 in 2015-2016.

Kijkend naar de 1.405 relatief verzuimmeldingen kan het volgende worden geconcludeerd. Er is naar aanleiding van deze 1.405 meldingen 57 maal een proces-verbaal opgemaakt en er heeft 31 keer een verwijzing naar Halt plaats gevonden. Het verzuim van de overige 1.317 verzuimmeldingen is na een waarschuwingsgesprek beëindigd.

Tevens is 608 keer bemiddeld en geadviseerd bij de schoolgang van leerlingen. Aan 82 leerlingen is een vrijstelling schoolbezoek verleend. Van de scholen zijn 37 mededelingen ontvangen over schorsing of verwijdering van een leerling.

RMC (Regionale Meld- en Coördinatiepunt) 18 t/m 23 jaar.

Naast de uitvoering van de Leerplichtwet zijn de gemeenten in regionaal verband ook verantwoordelijk voor het voorkomen van voortijdig schoolverlaten (VSV). Daarvoor zijn er in Nederland 39 RMC regio's. Zuid-Holland Oost (Midden-Holland en Rijnstreek) is Regio 27 met Gouda als contactgemeente.

Het RMC stelt zich ten doel dat zoveel mogelijk jongeren onder de 23 jaar uit de Regio 27 met een startkwalificatie* van school gaan. In de aanpak van het RMC staan daarom de volgende uitgangspunten centraal: "Iedere jongere in beeld" en "Met een startkwalificatie maak je meer kans van jezelf een sterk merk te maken".

De aanpak richt zich mede in het kader van VSV beleid op de preventieve aanpak van het terugdringen van schooluitval. Hierbij wordt samengewerkt tussen het RMC, onderwijsinstellingen en zorg- en arbeidsmarktpartners.

De aanpak is gericht op:

- het voorkomen dat jongeren voortijdig de school verlaten;
- het snel contact leggen met jongeren die alsnog zijn uitgevallen;
- bij onhaalbaarheid van onderwijs verwijzen naar partners op het terrein van werk en/of zorg.

Het RMC is de spin in het web bij de samenwerking tussen verschillende partijen die zich met risicojongeren bezig houden. Oplossingen komen bijna altijd tot stand met gebruik van de instrumenten van één of meerdere partners. Goede afspraken en korte lijnen zijn daarbij een belangrijke voorwaarde.

De resultaten

Het aantal voortijdig schoolverlaters in de RMC regio 27 is na het afsluiten van het convenant in 2008 van 1086 jongeren (schooljaar 2007-2008) gedaald naar 551 jongeren (schooljaar 2014-2015). Dit positieve resultaat is bereikt door de voortdurende inzet van: docenten, leerplichtambtenaren, trajectbegeleiders, loopbaanbegeleiders, verzuimcoördinatoren en andere betrokkene binnen scholen en gemeenten.

De afgelopen periode zijn goede resultaten geboekt, maar er is geen reden om nu achterover te leunen. Nog steeds verlaten elk jaar ongeveer 91 VO-leerlingen en 460 MBO-leerlingen (woonachtig in Zuid Holland Oost, Regio 27) zonder startkwalificatie de school. De urgentie om deze schooluitval aan te pakken blijft daarom onverminderd hoog.

*startkwalificatie is minimaal een diploma HAVO, VWO of MBO-2

Totaal aantal onderwijsdeelnemers en aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters RMC Regio 27 (schooljaar 2014-2015)

	deelnemers	vsv'ers	% vsv	norm
Totaal	31.031	551	1,8%	
Totaal VO	22.594	91	0,4%	
<i>VO onderbouw</i>	11.791	12	0,1%	0,2%
<i>VMBO bovenbouw</i>	4.818	56	1,2%	1,5%
<i>HAVO/VWO bovenbouw</i>	5.985	23	0,4%	0,1%
Totaal MBO	8.437	460	5,5%	
<i>MBO niveau 1</i>	175	53	30,3%	22,5%
<i>MBO niveau 2</i>	1.634	170	10,4%	10%
<i>MBO niveau 3 + 4</i>	6.628	237	3,6%	2,75%

Resultaten uit: <http://www.vsvverkenner.nl/rmc/27/zuid-holland-oost>

Vooruitblik RMC 2017-2021

De ministers van OCW en SZW hebben de RMC-regio's gevraagd om te komen tot een sluitende aanpak van voortijdig schoolverlaten en jongeren in een kwetsbare positie.

Aandachtspunten daarbij zijn:

- 1) Het is belangrijk dat jongeren die uitstromen uit het praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs goed gevolgd worden door het RMC.
- 2) Gemeenten wordt gevraagd de jongeren die eerder uitvielen (oud-VSV'ers) scherper in beeld te houden;
- 3) Uitbreiding van de VSV samenwerking met het arbeidsmarktdomein en het zorgdomein;
- 4) Uitbreiding van de samenwerking tussen regio's op het gebied van VSV en / of jeugdwerkloosheid;
- 5) De rol van RMC als regionale spin in het web wordt versterkt en verankerd in wet- en regelgeving.

Om bovenstaande aandachtspunten te realiseren tekenden op 16 juni 2016 de betrokken partners (onderwijs, samenwerkingsverbanden passend onderwijs, gemeenten) in de RMC regio 27 een convenant. Hierin is de aanpak van voortijdig schoolverlaten voor de nieuwe periode van vier jaar (schooljaar 2016-2017 t/m 2019-2020) vastgelegd. De partners onderstrepen in het convenant het belang van de samenwerking in de regio om de aangescherpte landelijke ambities te halen.

De scherpere ambitie in combinatie met de beoogde sluitende aanpak vraagt om nog meer afstemming en samenwerking. In RMC Regio 27 is dit een behoorlijke uitdaging.

Er wordt samengewerkt met: drie arbeidsmarktregio's, verschillende samenwerkingsverbanden passend onderwijs en met diverse MBO instellingen waarvan een relatief groot aantal buiten de RMC regio gelegen zijn.

Voorlichting/communicatie

Voorlichting

Bureau leerlingzaken streeft er naar om haar rol en taakopvatting bij scholen en desgewenst ook andere (keten-)partners onder de aandacht te brengen. De voorlichting is primair gericht op de uitvoering van de Leerplichtwet. Het gaat dan o.a. om wanneer schoolverzuim gemeld moet worden, hoe om te gaan met verzoeken tot extra verlof en in welke gevallen vrijstelling van leerplicht gegeven kan worden. Het "Meldprotocol Leerplicht en RMC" voorziet hierin. Daarnaast kan de voorlichting zich richten op de rol van leerplicht in de keten óf de visie van leerplicht op haar preventieve taken. Leerplicht heeft, om de samenwerking met de school te bespreken, tweejaarlijks contact met alle directies van scholen in het Primair en Voortgezet Onderwijs. Scholen met een nieuwe directie of scholen waar aandacht noodzakelijk wordt geacht worden bezocht.

Communicatie

Gevraagd en ongevraagd wordt voorlichting gegeven op basis- en voorgezet onderwijsscholen. Hierbij worden het meldprotocol en het ziekteverzuimprotocol besproken. Ook het onderling informeren en/of bevragen van scholen bij verlofaanvragen, voor gelijke behandeling, wordt daarbij aangekaart.

Bureau leerlingzaken beschikt over een eigen website: www.leerlingzakenmh.nl

Bijeenkomsten en netwerken

De leerplichtambtenaren en kwalificatieambtenaren/RMC trajectbegeleiders nemen structureel deel aan een groot aantal overleggen.

Voorheen werd aan alle Zorg Advies Teams van het voortgezet onderwijs deelgenomen en naar behoefte aan zogenaamde “groot overleggen”. Deze overlegvormen zijn inmiddels op bijna alle scholen vervangen door zogenaamde Flex-zat overleggen. Bij deze Flex-zat’s zitten alle relevante partijen om tafel. Dit vergt per casus weliswaar om een grotere tijdsinvestering, maar resulteert ook in een hogere inhoudelijke opbrengst door de aanwezigheid van zowel ouders als ook hulpverlening in het overleg. De Flex-zat’s dragen bij aan het beperken van het aantal thuiszitters.

Er wordt deelgenomen en het Justitieel Casusoverleg. Tevens wordt door een kwalificatieambtenaar/RMC-trajectbegeleider geparticipeerd in de klankbordgroep van het Openbaar Ministerie over ontwikkelingen rond de Leerplichtwet. Leerplichtambtenaren participeren in het Netwerk Jeugd en Veiligheid van de gemeente Krimpenerwaard. Er vindt structureel overleg plaats met de regiogemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Waddinxveen en Zuidplas over de uitvoering van de kwalificatieplicht.

Per schooljaar wordt door leerplichtambtenaren en kwalificatieambtenaren/RMC-trajectbegeleiders deelgenomen aan een regionaal leerplichtoverleg.

Onderwijsloket samenwerkingsverband VO Midden-Holland

Het Onderwijsloket bespreekt jongeren die aanvullende ondersteuning nodig hebben. Vaak vindt verwijzing plaats vanuit een Flex-zat van een VO-school. Het gaat hierbij om leerplichtige jongeren van 12 tot 18 jaar, die dreigen voortijdig schoolverlater te worden. Het Onderwijsloket bespreekt onder andere voor wie een zorgarrangement op de Onderwijs Opvang Voorziening Gouda (OOVG) of de Schoonhovense Onderwijs Opvang Voorziening (SOOV) gewenst lijkt. Het Onderwijsloket werkt nauw samen met de school en de leerplichtambtenaar.

Centrum voor Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) richt zich primair op preventie. De leerplichtambtenaar heeft primair een handhavingsfunctie. Leerplicht neemt op uitnodiging deel aan casuïstiekbespreking (één gezin, één plan) in een Centrum voor Jeugd en Gezin als schoolverzuim onderdeel van de problematiek is.

Sociale teams Gouda en Krimpenerwaard

De sociale teams zijn in beide gemeenten per 1 januari 2015 van start gegaan. Na de start zijn de eerste contacten gelegd en inmiddels weet men elkaar beter te vinden. De sociale teams worden in voorkomende gevallen betrokken bij de verschillende Flex-zat overleggen.

Opleidingen

Binnen het team van bureau leerlingzaken zijn het afgelopen schooljaar een aantal opleidingen gevolgd. Het betreft de voor BOA's verplichte modules binnen het domein Onderwijs. De gevolgde modules zijn met positief resultaat afgesloten.

Ontwikkelingen

Toename meldingen en bemiddelingen

De (pro)actieve aanpak van bureau leerlingzaken binnen scholen is voortgezet. Scholen weten bureau leerlingzaken hierdoor goed te vinden. Het totaal aantal behandelzaken van leerplicht en kwalificatieplicht is gestegen van 1.936 in het schooljaar 2014 - 2015 naar 2.138 in het schooljaar 2015 - 2016. Dit is een stijging welke naast autonome ontwikkelingen ook te verklaren is uit het groter aantal meldingen van relatief verzuim en groei van het aantal bemiddelingen.

Wachlijstproblematiek langdurig zieken

Er zijn in toenemende mate leer- en kwalificatieplichtige kinderen die langdurig ziek zijn. Vaak spelen wachtlijsten, bijv. bij de GGZ, een rol in dat langdurig ziek zijn. Over deze jongeren is geregeld contact met de betreffende onderwijsinstelling, ouders, betreffend samenwerkingsverband, Jeugdgezondheidszorg en andere betrokken instanties. Deze gezamenlijke inzet is gericht op het zo spoedig mogelijk terugkeren van de leerling op school.

Ondertekening VSV convenant.

Op 16 juni 2016 tekenden betrokken partners (onderwijs, samenwerkingsverbanden passend onderwijs, gemeenten) in de RMC regio 27 een convenant. Hierin is de aanpak van voortijdig schoolverlaten voor de periode van vier jaar (schooljaar 2016-2017 t/m 2019-2020) vastgelegd. De partners onderstrepen in het convenant het belang van de samenwerking in de regio om de aangescherpte landelijke ambities te halen.

Passend onderwijs

Uitgangspunt van passend onderwijs is dat alle kinderen een plek moeten krijgen op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Scholen hebben de verantwoordelijkheid om voor elk kind een zo goed mogelijke plek in het onderwijs te vinden. Daardoor moet het mogelijk zijn om zoveel mogelijk kinderen, binnen het reguliere onderwijs, een startkwalificatie te laten halen. Ook als zij extra ondersteuning nodig hebben. De samenwerkingsverbanden voor het Primair Onderwijs en Voorgezet Onderwijs hebben hierbij een prominente en sturende rol gekregen. Met de betrokken samenwerkingsverbanden zijn goede contacten in het kader van Passend onderwijs.

Ondersteuning gemeente Waddinxveen

Op verzoek van de gemeente Waddinxveen werd door een gedetacheerde medewerker van bureau leerlingzaken ondersteuning gegeven voor de leerplichttaak. Het betreft leerlingen in de leeftijd 5-16 jaar. Tevens is door bureau leerlingzaken een aanbod gedaan aan de gemeente Waddinxveen voor het uitvoeren van de leerplichttaak.

Terugblik aanbevelingen jaarverslag 2014-2015

In het jaarverslag 2014 – 2015 van bureau leerlingzaken is een aantal aanbevelingen opgenomen. Hieronder een korte terugblik.

Aanbeveling was om de contacten met ketenpartners te intensiveren op het punt van het terugdringen van thuiszitters. In het verslagjaar is een werkgroep gestart waarin diverse bij dit onderwerp betrokken partijen participeren om te komen tot een eenduidige definitie en registratie van thuiszitters. Concreet resultaat is dat de lijsten van thuiszitters zoals bekend bij bureau leerlingzaken en bij de samenwerkingsverbanden periodiek op elkaar worden afgestemd.

Een andere aanbeveling was om voor RMC Regio 27 medio 2016 een regionaal plan vast te stellen door het RMC, arbeidsmarktregio, contactschool (namens VO en MBO), samenwerkingsverband passend onderwijs en de jeugdzorgregio. Dit heeft geresulteerd in de ondertekening van een convenant op 16 juni 2016 door genoemde partijen.

Aanbevelingen

Passend onderwijs en thuiszitters

Aanbeveling is om de contacten met het samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs te continueren over het terugdringen van thuiszitters. Hierbij zijn de Flex-zat's een goed instrument. Verder is de aanbeveling om de contacten met het samenwerkingsverband Primair Onderwijs aan te halen over het onderwerp passend onderwijs. In toenemende mate is de rol van het samenwerkingsverband PO een verbindende schakel tussen de besturen in het Primair onderwijs. En daarmee een belangrijke voorwaarde voor het gezamenlijk inhoud geven aan passend onderwijs.

Wachlijsten ivm thuiszitters.

Gesignaleerd wordt dat o.a. wachtlijsten bij GGZ hulpverlenende instanties groter worden. Dit leidt tot het langer missen van onderwijs van leerlingen met een psychische aandoening. De aanbeveling is om de wachtlijsten op te lossen. Het effect daarvan zal zijn dat leerlingen, waarbij vroegtijdig een behandeling gestart wordt, snel weer kunnen deelnemen aan het onderwijs. En zodoende minder risico lopen uit te stromen als voortijdig schoolverlater.

Voorzetting proactieve aanpak

Gezien de toegenomen problematiek in casussen de aanbeveling om onverkort de (pro)actieve aanpak binnen scholen voort te zetten.

Slotwoord

Met veel enthousiasme en grote betrokkenheid is door het team van bureau leerlingzaken het afgelopen schooljaar gewerkt aan alle zaken welke in dit jaarverslag staan beschreven. Ook het komende schooljaar werken wij weer aan onze missie: "Het bevorderen van deelname aan het onderwijs van alle leerplichtige leerlingen, het voorkomen van ontsporingen in de schoolloopbaan en het bevorderen dat elke leerling het onderwijs met een startkwalificatie verlaat."